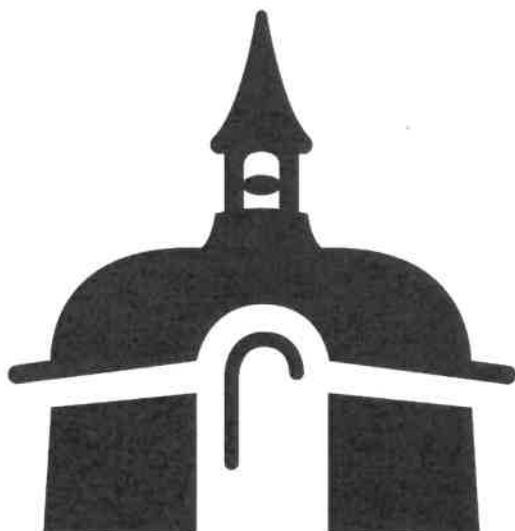

**Preventivní program
na školní rok 2022 - 2023**

Z Á K L A D N Í

Š K O L A

S O L N I C E

**Základní škola Solnice, okres Rychnov nad Kněžnou
Dobrušská 81, 517 01 Solnice, IČO 70979685**

Obsah:

- 1. Úvod, cíle, preventivní tým**
- 2. Popis současného stavu**
  - 2.1. Tradice školy v primární prevenci
  - 2.2. Stav informovanosti žáků a rodičů
  - 2.3. Stávající výskyt projevů rizikového chování
  - 2.4. Literatura
- 3. Populace určení**
- 4. Koncepce školy v primární prevenci**
- 5. Jednotlivé rozpracování**
- 6. Linie působení**
  - 6.1. Linie žáků
  - 6.2. Linie učitelů
  - 6.3. Linie rodičů
- 7. Přehled přizvaných odborníků**
- 8. Kalendárium**
- 9. Měření efektivity preventivního programu**
- 10. Závěr**
- 11. Příloha – Program proti šikanování**

1. Úvod, cíle, preventivní tým

Preventivní program je zaměřen na problematiku následujících rizikových projevů chování u dětí a mládeže: agrese a násilí, vandalismus, šikana, záškoláctví, kyberšikana, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie, užívání všech návykových látek, gambling, rizikové chování v dopravě, spektrum poruch příjmu potravy, rizikové sexuální chování a negativní působení sekt. Z pohledu pedagogů je důležité zahájit primární prevenci v době základní školní docházky, poskytovat žákům i rodičům co nejvíce informací o této problematice podaných přiměřeně k věku žáků a na toto téma s nimi hovořit i na neformální úrovni.

Ve věku povinné školní docházky patří naši žáci k nejvíce ohrožené skupině. Proto se naše škola rozhodla připravit a realizovat komplexní, dlouhodobý program preventivní strategie, který je vždy zpracován na jeden školní rok, s návazností na MPP předcházejících školních roků a je pravidelně jednou ročně vyhodnocován.

Preventivní program je zpracován podle Vyhlášky č. 197/2016 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, podle Metodického pokynu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 21291/2010-28, podle Metodického pokynu MŠMT k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních z roku 2016 a Národní strategie primární prevence rizikového chování u dětí a mládeže na období 2019-2027. Cílem primární prevence je zvýšení odolnosti dětí a mládeže vůči sociálně patologickým jevům.

Cíle MPP

1. Dlouhodobé cíle

- a/ žáci – vedení a výchova ke zdravému životnímu stylu
  - zvýšení odolnosti vůči sociálně patologickým jevům
  - posílit právní vědomí
  - zkvalitnit komunikaci mezi dětmi navzájem, mezi dětmi a dospělými
- b/ pedagogové - zapojit co nejvíce učitelů do vzdělání v oblasti prevence
  - zlepšit spolupráci mezi rodinou a školou
- c/ rodiče - zlepšit komunikaci mezi rodinou a školou

2. Střednědobé cíle

- zlepšit klima a kázeň ve třídách a ve škole
- vést pravidelné třídnické hodiny a zvýšit jejich kvalitu
- nabídnout žákům nejrůznější formy trávení volného času v rámci Centra volného času

3. Krátkodobé cíle

- sjednotit požadavky na chování žáků, na dodržování školního řádu, jednotně postihovat kázeňské přestupky žáků
- zlepšit monitorování prostředí a klimatu školy, dodržovat stanovenou dobu dozorů, sledovat situaci na chodbách, ve třídách i na žákovských toaletách

Za koordinaci preventivních aktivit na škole odpovídá metodička prevence Kateřina Klofáčová, učitelka 2. stupně, jmenovaná do této funkce ředitelem školy. V rámci své činnosti vypracovala tento Preventivní program. Spolupracuje s výchovnou poradkyní Janou Ehlovou, třídními učiteli a ostatními pedagogy, kteří jsou zároveň realizátory programu.

Platnost Minimálního preventivního programu je září 2022 – srpen 2023.

Složení preventivního týmu:

Kateřina Klofáčová – školní metodička prevence

Luboš Klapal – ředitel školy

Lenka Hovorková – zástupkyně ředitele školy

Jana Ehlová – výchovná poradkyně

Kristýna Rykrová – speciální pedagog

Iryna Filonenko, Oksana Jechová – asistentky k ukrajinským dětem a jejich rodičům (dětský psycholog)

Schůzky preventivního týmu se budou konat podle aktuální potřeby.

2. Popis současného stavu

2.1 Tradice školy v primární prevenci

ZŠ Solnice je školou v malém městě, od 6. ročníku do ní docházejí žáci z okolních malých škol. V minulých letech jsme na naší škole řešili problémy související s kouřením, s drogami, se záškoláctvím, krádeže, vandalismus, projevy šikany, kyberšikany a sebepoškození žáků.

Prostředí a klima ve škole je neustále monitorováno metodičkou prevence, všemi pedagogy a zaměstnanci školy. Je nesmírně důležité ve škole udržovat přátelské a bezpečné prostředí bez nežádoucích sociálně patologických jevů. Naším cílem je, co nejdříve odhalit nežádoucí chování žáků a pomoci jim efektivně vyřešit jejich problém.

2.2 Stav informovanosti žáků a rodičů

Je kladen důraz na práci třídních kolektivů, třídní učitelé pracují se třídou zejména v hodinách Výchovy k občanství a Zdravotní výchovy. Byla vytvořena žákovská rada z předsedů 5. – 9. ročníků, kterou i letos povede Renata Netíková. Rodiče jsou pravidelně informováni na třídních schůzkách a konzultačních hodinách.

2.3 Stávající výskyt projevů rizikového chování

Na naší škole byly v minulém školním roce řešeny 2 případy kyberšikany ve 4. a 7. ročníku. Vážnější výchovné problémy jsme řešili ve 4 případech v 6. a 7. ročníku.

Aktuálním problémem je velký počet ukrajinských dětí (status ukrajinský uprchlík) na škole a jejich zařazení do běžné výuky – problémem je jak jazyková bariéra, tak bohužel u mnohých i kázeň, jejíž řešení je ztíženo zhoršenou komunikací s rodiči, u nichž narážíme na jazykovou bariéru a mnohdy odlišný přístup ke škole a pedagogům. S touto situací nám velmi pomáhají paní Jechová a paní Filonenko.

2.4 Literatura

V rámci informovanosti o problematice máme k dispozici knihy a materiály k drogové problematice, k řešení problémů s šikanou a násilím, ve sborově jsou učitelům k dispozici rámcové koncepty řešení rizikových chování.

3. Populace určení

Cílem programu je věková skupina dětí 1. - 9. ročníku ZŠ. Spolupracujeme s Mateřskou školou Solnice a okolními základními školami (schůzka s rodiči budoucích prvňáčků, setkání ředitelů, sportovní a kulturní akce pro žáky, návštěva budoucích prvňáčků ve škole). Absolventi naší školy vědí, že se mohou kdykoli zastavit a požádat o pomoc. V naší škole jde o populaci městskou a venkovskou.

4. Koncepce školy v primární prevenci

Školou určené priority jsou v současné době prevence šikany a násilí, kyberšikany, extremismu a rasismu, záškoláctví, kouření a požívání alkoholických nápojů, zneužívání drog a rizikové chování v dopravě. Pedagogové jsou pravidelně informováni na provozních poradách, pedagogických radách, účastní se školení, spolupracují s výchovnou poradkyní a se školní metodičkou prevence.

Zvolené formy činností – v rámci výuky kromě tradičních metod práce používáme další metody, které se osvědčily – výklad (informace), samostatné práce (slohové práce na dané téma, koláže, referáty, informace z médií, práce s internetem), besedy s učiteli, pozvanými odborníky, diskuse, sociální hry – obhajoba vlastního názoru, trénink způsobu odmítání, kulturní akce, práce třídních kolektivů, exkurze aj. Výchova ke zdravému životnímu stylu prolíná mezipředmětově.

Prevence studijního selhání – škola se stará, aby k němu nedošlo. Učitelé vytipují slabší žáky, uplatňují individuální přístup, spolupracují s rodiči a s výchovnou poradkyní, informují je o prospěchu a chování žáků, organizují doučování.

Sledování žáků s VPU – pravidelně v hodinách.

Profi orientace – spolupráce s úřadem práce, výstava škol v Rychnově nad Kněžnou, přihlášky na SŠ (výchov. poradkyně), exkurzní dny, dny otevřených dveří okolních škol, schůzka rodičů vycházejících žáků. Žáci 8.- 9. ročníků pracují s pracovními listy VOLBA POVOLÁNÍ při hodinách výchova k občanství a svět práce.

Sexuální výchova – prolíná předměty prvouka a přírodověda na 1. stupni a předměty přírodopis a zdravotní výchova na 2. stupni. Tradičně probíhá beseda s gynekologem v 9. ročnících. Sexuální výchova je zařazena do Preventivního programu rizikového chování, který je prováděn dvakrát ročně pro žáky 2. stupně.

Harmonizace rozvoje žákovy osobnosti – zapojení talentovaných žáků do soutěží a olympiád (viz. dále).

Sledování práce žákovské samosprávy – hodnocení práce na třídnických hodinách, pochvaly.

Výchova k právnímu a etickému vědomí – žáci jsou na nástěnkách informováni o současném vývoji sociálně patologických jevů, o linkách důvěry, nebezpečí internetu apod. Každoročně probíhá beseda se zástupci Policie ČR.

Schránka důvěry, nástěnky na téma zdravý životní styl – žáci mohou do schránky psát své dotazy a vzkazy a vědí, který z vyučujících má do schránky přístup a bude s nimi případně komunikovat. Žáci se podílejí na přípravě a tvorbě nástěnek.

5. Jednotlivé rozpracování

Výchova ke zdravému životnímu stylu prolíná mezipředmětově. Každý vyučující zpracoval do ŠVP podle možnosti prvky výchovy k volbě povolání, výchovy ekologické a předcházení patologickým jevům.

Třídní učitel sleduje třídní kolektiv, práci žákovské samosprávy, spolupracuje s rodiči žáků, informuje je o prospěchu a chování žáků na pravidelných třídních schůzkách, konzultacích i mimo ně dle potřeby. Spolupracuje s výchovnou poradkyní a metodickou prevence, společně řeší aktuální problémy. Konzultační hodiny výchovné poradkyně a metodičky prevence nejsou pevně stanoveny, obě jsou k dispozici po telefonické domluvě rodičům a žákům dle potřeby.

Škola pořádá každoročně celou řadu kulturních mimoškolních akcí – viz. Kalendárium.

Centrum volného času Nelín (nebuď líný):

Centrum volného času Nelín je zřizováno ZŠ Solnice v rámci doplňkové činnosti školy. Jeho cílem je nabídnout žákům nejrůznější formy smysluplného trávení volného času a tím omezit prostor, který věnují nežádoucím činnostem. V letošním školním roce jsou žákům nabídnuty následující kroužky:

Sportovní kroužky:

Stolní tenis	M. Stieber	1. – 3. ročník
Florbal	M. Kozel	5. – 9. ročník
Florbal	M. Kozel	1. – 4. ročník
Sportíci	A. Kozlová	1. – 2. ročník
Sportovní hry	A. Kozlová	3. – 4. ročník
Mažoretky	Z. Vaverová	1. ročník
Mažoretky	Z. Vaverová	2. – 3. ročník
Taneční 1.	N. Šabatová	1. – 2. ročník
Taneční 2.	N. Šabatová	3. – 5. ročník
Přírodovědný	E. Jindrová	1. – 9. ročník
Základy atletiky	P. Letenská	3. – 4. ročník
Atletika	D. Pross	5. – 9. ročník

Estetickov chovn  kroužky:

Technicko-modelařsk�	R. Kovář	3. – 5. ročník
Vesel� vyr�b�n�	E. Jindrová	1. – 3. ročník
Keramika	I. Noskov�	2. – 3. ročník
Keramika	I. Noskov�	4. – 9. ročník
Vařen�	K. Mach��kov�	1. – 9. ročník
�vadlenky 1.	H. D��kov�	1. – 3. ročník
�vadlenky 2.	H. D��kov�	4. – 9. ročník
Kytara	J. Hanusov�	4. – 9. ročník
Vesel� fl�tn��ka	P. Jakicov�	1. – 3. ročník

Nau n  kroužky:

Počítače	K. Mach��kov�	1. – 9. ročník
Z�bavn� věda	N. Kub��kov�	1. – 5. ročník
Hrav� angličtina	A. Švorcová	1. ročník
Příprava na př�jm. zk. M	I. Kr�lov�, K. Klof��cov�	9. ročník
Př�prava na př�jm. zk. �j	K. Faltová, M. Povoln�	9. ročník

Pl novan  sout  e a olympi dy:

Pythagori da /K. Klof  cov , I. Kr lov , Z. Kub nov /
Zem pisn  olympi da /Z. Kub nov , K. Klof  cov /
Olympi da v  esk m jazyce /K. Faltová, P.  reibr, M. Povoln /
Olympi da v anglick m jazyce /L. Klapal, B. H grov , M. Mar  kov /
D jepisn  olympi da / K. Faltová, P.  reibr/
Mlad  chemik /R. Vaverková/
V tvorn  soutěže /vyučující Vv a vychovatelky  D/
D tsk  scéna – recitační soutěží /E.  tr glov , K. Faltová, vyučující 1. stupně/
Přespolní b h /J. Sou ek/
OP jednotlivců v atletice /J. Sou ek/
OP droustev v atletice /J. Sou ek/
Solnick  skřivánek /J.  kopov /
Florbal /J. Sou ek/
OVOV /J. Ehlov /
Atletick   tyřboj /R. Net kov /

6. Linie působení

6.1 Linie  ak 

Vol me různé metody a formy práce – besedy  ak  s učiteli i s přizvanými odborníky, nástěnky na téma zdrav y životní styl, adaptační soustředen , soci ln  hry, obhajoba vlastního názoru, trénink způsobu odmítání, práce v komunitním kruhu, dev  a ci u i mlad  i spolužáky, obhajoba závěrečných prací  ak  9. ročníků, divadeln  představen , filmy, využití internetu, exkurze, oblasti z projektu Globe. Cel y letošní školní rok je zam řen  na téma ARCHITEKTURA (od Santiniho po Kot ru).

6.2 Linie učitelů

Metodička prevence a výchovná poradkyně pravidelně informují vyučující na provozních poradnách a pedagogických radách, učitelé využívají nabídku vzdělávání. Odebíráme časopis Učitelské noviny a Třídní učitel – pedagogům jsou doporučovány zajímavé články, využíváme materiály na školní nástěnku.

6.3 Linie rodičů

Rodiče jsou informováni o realizaci programu na škole na pravidelných třídních schůzkách a konzultacích, je jim nabízena odborná literatura. Škola jim nabízí konzultace s vedením školy, výchovnou poradkyní, třídními učiteli a metodičkou prevence.

7. Přehled přizvaných odborníků

Besedy s odborníky jsou zařazeny do Plánu práce (Kalendárium).

- Mgr. Z. Ženatová - Moravcová – metodička prevence PPP
- Mgr. A. Kacálková-Chvojková – mluvčí Policie ČR
- J. Vrba, M. Vlasák – NZDM Centrum 5KA
- MUDr. D. Zakál – primář gynekologie

8. Kalendárium

Kalendář akcí je sestaven z akcí tradičních, které se každoročně opakují a z akcí, které byly navrženy předmětovými komisemi (viz. Plán práce na školní rok 2020-2021).

Září - Třídenní adaptační kurz pro 6. ročník (Z. Ženatová-Moravcová, K. Faltová, R. Vaverková, K. Klofáčová)
-Beseda s mluvčí Policie ČR pro 4. ročník

Říjen – Právní vědomí vycházejících žáků – (mluvčí Policie ČR) – žáci 9. ročníku
-návštěva Nizkoprahového zařízení pro děti a mládež Centrum 5KA - žáci 9. ročníku

Listopad – Preventivní program rizikového chování – žáci 2. stupně (J. Vrba, M. Vlasák)
6. ročník – Prevence šikany
7. ročník – Alkohol a kouření
8. ročníky – Drogy
9. ročníky – Sekty a náboženství

Leden – dodatek k adaptačnímu kurzu 6. ročníku (Z. Ženatová-Moravcová, K. Faltová)

Březen – Preventivní program rizikového chování – žáci 2. stupně (J. Vrba, M. Vlasák)

6. ročník – Dospívání

7. ročník – Partnerské vztahy

8. ročníky – Antikoncepce a pohlavně přenosné nemoci

9. ročníky – Extremismus, rasismus a antisemitismus

Květen – Beseda s gynekologem pro 9. ročník

9. Měření efektivity preventivního programu

Zpětnovazební dotazníky pro rodiče a děti a jejich vyhodnocení (tř. učitelé, výchovná poradkyně, metodička prevence).

10. Závěr

Jednotlivé části programu budou kontrolovány metodičkou prevence, pravidelně vyhodnocovány a podle výsledků mohou být modifikovány.

V Solnici 1. 9. 2022

Minimální preventivní program sepsala a za jeho plnění zodpovídá Mgr. Kateřina Klofáčová

